

Z pracovnej cesty

Zástupcovia FBP v Tadžikistane

strana 2

Medovníčky aj na Veľkú noc

Rozhovor s medovníčkarkou D. Čertekovou

strana 4

www.polnohospodar.sk

poľnohospodár

spravodaj Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre

ročník 58 | číslo 15 - 16 | 11. apríl 2014 | cena: 0,35 €

K Svetovému dňu zdravia

Vážené kolegyně, kolegovia, milí študenti,

význam zdravia pre jedinca a spoločnosť je každému z nás jasný. V zdravej spoločnosti sa môže vyvíjať zdravý jedinec a naopak, zdraví jedinci tvoria zdravú spoločnosť. Takže zdravie nás a našich blízkych je to najdôležitejšie v živote.

Začiatkom apríla sme si pripomenuli významný deň, 7. apríl, deň vzniku Svetovej zdravotníckej organizácie - World Health Organization, WHO, (7. 4. 1948), odkedy celý svet oslavuje Svetový deň zdravia. Tento deň poskytuje príležitosť pre jednotlivcov v každej komunite, aby sa zapojili do aktivít, ktoré môžu viesť k lepšiemu zdraviu.

WHO každoročne vyhlasuje tému, ktorej bude Svetový deň zdravia venovaný. Témou, ktorá sa každý rok mení, upozorňuje WHO na určité aspekty zdravia, ktorým treba v tom roku venovať osobitnú pozornosť.

Rok 2014 je venovaný chorobám prenášaným vektormi. Za vektory sa považujú organizmy, ktoré prenášajú patogény a parazity z jedného infikovaného človeka (alebo zvierata) na druhého. Vektormi prenášané choroby sú obyčajne diagnostikované v tropických oblastiach a miestach, kde je prístup k bezpečnej pitnej vode a hygienickým zariadeniam dosť problematický. Svetový deň zdravia sa preto z vyššie uvedených dôvodov v roku 2014 zameria na niektoré z najznámejších vektorov, ako sú komáre, kútovky, kliešte, slimáky atď., zodpovedné za šírenie závažných chorôb. Medzi najznámejšie ochorenia prenášané vektormi patrí malária, ktorá si napríklad v roku 2010 vyžiadala až 660-tisíc úmrtí prevažne afrických detí. Avšak prvenstvo v najrýchlejšie rastúcim výskyte má horúčka „dengue“ až s tridsaťnásobným nárastom výskytu za posledných 50 rokov. Žiaľ, jeden z najčastejších vektorov - komáre prenášajú nielen maláriu a horúčku dengue, ale aj žltú zimnicu, japonskú encefalitídu, lymfatickú filariózu atď., teda celý rad závažných ochorení.

I keď viac ako polovica svetovej populácie je ohrozená chorobami prenášanými vektormi, môžeme chrániť seba a svojich blízkych jednoduchými preventívnymi opatreniami vrátane vakcinácie.

Globalizácia obchodu a cestovania, ako i environmentálne problémy (zmena klímy a urbanizácia), majú vplyv na šírenie chorôb prenášaných vektormi a spôsobujú ich výskyt i v krajinách, kde boli predtým neznáme. V poslednom období sa ministerstvá zdravotníctva, zdravotnícke nadácie či mimovládne organizácie viacerých krajín, snažia prispieť svojou činnosťou a záväzkami k zníženiu výskytu a úmrtnosti niektorých ochorení prenášaných vektormi. Preto patrí veľká vďaka tým, ktorí sa aktívne podieľajú na činnostiach spojených s týmito pre spoločnosť významnými aktivitami, a to nielen v tento deň, ale počas celého roka.

Ing. Petra Lenártová, PhD.,
Katedra výživy ľudí FAPZ

Význam vody pre krajinu a osobitne pre energetiku bola hlavná téma tohtoročného Svetového dňa vody (22. marec). Tému reflektovala aj tradičná fotosúťaž, ktorú organizuje Študentská rada FZKI, s cieľom upozorniť na dôležitosť a význam tejto nepostrádateľnej a životodarnej tekutiny. Veď voda ako prírodný prvok ovplyvňuje všetky sféry nášho života, poľnohospodárstvo nevytvárajúc. Aj tento rok sa fotosúťaž stretla s veľkou odozvou. Študenti a zamestnanci SPU posielali zábery vody vo všetkých jej podobách. Prvé miesto získala Lenka Štátná za snímku Horúce lúče na hladine.

Ku Dňu učiteľov rektor ocenil sedem osobností

Pri príležitosti Dňa učiteľov, ktorý sa už všeobecne spája s vyjadrovaním vďaky a úcty pedagógom vychovávajúcim naše budúce generácie, rektor SPU Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD., ocenil osobnosti, ktoré sa zaslúžili o rozvoj a dobré meno univerzity. Na návrh dekanov jednotlivých fakúlt odovzdal 31. marca ďakovný list šiestim pedagógom, za celouniverzitné pracoviská bola ocenená riaditeľka Študentských domovov a jedální pri SPU v Nitre.

Pracovníci boli odmenení za dlhoročnú pedagogickú a vedeckovýskumnú prácu, mimoriadne výsledky dosiahnuté vo výchovno-vzdelávacom procese, úspešnú prácu so študentmi, ako aj záslužnú prácu pre budovanie a rozvoj univerzity.

V úvode sa prítomným prihovorila prof. Dr. Ing. Elena Horská, prorektor pre zahraničné vzťahy a prácu s verejnosťou, ktorá pripomenula odkaz veľikána pedagogiky J. A. Komenského a jeho myšlienky, zostávajúce navždy zdrojom inšpirácie: „Komukoľvek môžeš pomôcť, pomôž rád. Veď dávno sa hovorí, že slúžiť a pomáhať sú vlastnosti vznešených ľudí.“ Následne predstavila navrhnutých na ocenenie.

Z Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov bol ocenený prof. Ing. Ján Jančovič, PhD., z Fakulty biotechnológie a potravinárstva prof. RNDr. Zdenka Gálová, CSc., z Fakulty ekonomiky a manažmentu doc. Ing. Anton Kretter,

PhD., z Fakulty európskych štúdií a regionálneho rozvoja prof. Ing. Pavol Schwarcz, PhD., z Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva doc. Ing. Ľuboš Jurík, PhD., z Technickej fakulty Ing. Ján Žitňanský, PhD. Na návrh rektora SPU bola ocenená Ing. Ľubica Pastrnáková.

Rektor prof. P. Bielik im vyjadril úctu a poďakovanie za ich majstrovstvo, odbornú prácu, ktorá si vyžaduje nemalú dávku trpezlivosti a času. „Všetkým nám ide o kvalitu vzdelávania, o prosperujúcu vec, aby generácia, ktorá opúšťa naše lavice bola teoreticky i prakticky dobre pripravená na svoje povolanie. Túto náročnú prácu - prípravu budúcich odborníkov, vykonávate práve vy,“ zdôraznil. Oceneným pracovníkom zaželal veľa zdravia, energie a tolerance pri výchove mládeže. Za ocenených poďakoval prof. Ján Jančovič. Ako povedal, uznanie je pre nich motiváciou k ďalšej činnosti.

V nasledujúcej krátkej besede akademickí pracovníci spolu s rektorom rozoberali otázky skvalitnenia pedagogickej činnosti, ale najmä podmienok pre štúdium a život študentov, aj v súvislosti s tým, že mnohé zahraničné vysoké školy sú lákadlom pre slovenských študentov ani nie tak kvôli kvalite štúdiá, ale skôr vďaka rôznym výhodám, lepšiemu priemyselnému a spoločenskému zázemiu, finančnej náročnosti štúdiá či jeho dostupnosti.

Celouniverzitný Deň kariéry na SPU už po štvrtý raz

Pre študentov, ktorí nenechávajú svoju budúcu kariéru v rukách náhody, SPU v Nitre už tradične organizuje Deň kariéry. Cieľom je spojiť teóriu s praxou. Ide najmä o možnosť pre študentov a budúcich absolventov SPU oboznámiť sa s ponukami práce, pre firmy a organizácie prezentovať seba a svoju činnosť. Tohtoročný celouniverzitný štvrtý ročník sa konal 1. apríla.

Šestnásť zúčastnených firiem, personálnych agentúr, spoločností a inštitúcií či portálov, orientovaných najmä na poľnohospodárske alebo technické odvetvia, predstavilo rôzne projekty, kariérne príležitosti, programy kariérneho rastu a informácie, ktoré pomôžu študentom lepšie sa zorientovať a uspieť na trhu práce, ale aj inšpirovať sa osobnosťami slovenského podnikateľského prostredia. Aj tento rok bol výber zúčastnených subjektov daný štruktúrou fakúlt SPU: ADM Trading Prague, s.r.o., die Berater Slovensko, s.r.o., E-KU Inštitút jazykovej a interkultúrnej komunikácie, LKW Walter Internationale Transportorganisation AG, Matador Holding, a.s., Mühlbauer Technologies, s. r.o., Nestlé, PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o., Profi Press SK, s.r.o., RM ASSET, s.r.o., RWA Slovakia, spol. s r.o., Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora, Slovenské cukrovary, s.r.o., Slovenský chov, s.r.o., ÚPSVaR Nitra. Na podujatí sa prezentoval aj Národný projekt Vysoké školy ako motory rozvoja.

pokračovanie na strane 3

Foto: za

Veľkou medailou sv. Gorazda ocenili dekana Daniela Bíru

Veľké, Malé medaily sv. Gorazda a ďakovné listy si 28. marca na Deň učiteľov z rúk ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR Dušana Čaploviča prevzalo 91 pedagógov a pracovníkov školstva.

Medzi 35-timi ocenenými Veľkou medailou sv. Gorazda bol aj Dr.h.c. prof. Ing. Daniel Bíro, pokračovanie na strane 3

Foto: MŠ

Ocenený dekan prof. D. Bíro s ministrom školstva D. Čaplovičom.

Odborníci z FBP navštívili tadžickú univerzitu

V rámci medzinárodnej spolupráce a realizácie výskumných cieľov Fakulty biotechnológie a potravinárstva SPU prostredníctvom projektu Tempus: Modernizácia vysokoškolského vzdelávania v oblasti bezpečnosti a kvality potravín v Tadžikistane, navštívili 17. - 19. februára Tadžickú poľnohospodársku univerzitu (TPU) v Dušanbe zástupcovia FBP - prof. Ing. Miroslava Kačaniová, PhD., koordinátorka projektu, Ing. Lukáš Hleba, PhD., a Ing. Anton Kováčik, PhD.

Hlavným cieľom bola účasť na stretnutí s partnermi z EÚ (Lotyšsko, Litva) na TPU, kde boli prezentované východiská a budúce perspektívy vedy, vzdelávania a výskumu v oblasti bezpečnosti, kontroly a kvality potravín v existujúcich i perspektívnych študijných programoch (ŠP) na tunajšej univerzite.

Účastníkov privítal rektor TPU Salimov A. Fayzulloevič, ako aj prorektor Poľnohospodárskej univerzity (PU) v Lotyšsku Arnis Mugurevičs. Prezentáciu oficiálnej časti projektu Tempus viedla manažérka a koordinátorka Irina Kulitane z PU v Lotyšsku. Prioritou podujatia boli diskusie o vytvorení magisterského ŠP

vlastností potravín, všeobecnej kvality potravín, funkčných vlastností potravín, špecifických znalostí o GMO potravinách, využívaní prírodných látok v potravinách, stanovovaní metodík, analýz pre vyšetrenie parametrov kvality potravín, systému kontroly kvality potravín a pod. V neposlednom rade rezonovala otázka flexibility získavania zručností, znalosti legislatívnych predpisov a požiadaviek v neustále sa meniacich systematických opatreniach v oblasti balenia potravín, vývojových teoretických a praktických parametrov kvality potravín, využívania a tvorby metód pre použitie experimentálnych výsledkov v sekcii potravinárstva, praktickej aplikovateľnosti získaných experimentálnych výsledkov a vedeckých systémov, ako aj požiadavka uvedené aspekty interpretovať pre tvorbu diplomových prác a vedeckovýskumných materiálov.

Prof. Ing. Miroslava Kačaniová, PhD., FBP

Pred budovou univerzity v Dušanbe.

zameraného na bezpečnosť, kvalitu a štúdium potravín na TPU v Dušanbe.

Počas ďalších dní prebiehali pracovné stretnutia a stanovenie systematizácie realizačných krokov orientovaných na pripravované aktivity, napr. časový plán pre prvý rok riešenia projektu Tempus a rozvrhnutie časových plánov pre aktualizácie a usmernenia definícií časovej osi pre jednotlivé úlohy a zodpovednosti za ne, obhliadka a zhodnotenie možnosti využitia potenciálu laboratórií Tadžickej technologickej univerzity a Tadžickej lekárskej univerzity Avicennu v Dušanbe pre rozvoj a inováciu akreditovaného magisterského ŠP na TPU v Dušanbe zameraného na bezpečnosť a kvalitu potravín. Rokovalo sa aj o určení vzdelávacej a vedeckovýskumnej náplne uvedeného ŠP, prepojení programu na prax v kontexte perspektív vývoja v oblasti potravín, kvality a bezpečnosti svetového potravinového priemyslu, ďalej o nasmerovaní a modifikácii ŠP pre prípravu odborníkov, výrobnú prax, pre domáce prostredie a požiadavky svetových trhov. Rozhovory boli zamerané tiež na docielenie a stabilizáciu získavania vedomostí v rámci ŠP z oblasti problematiky vyšetrenia štruktúry mechanických

Tadžikistan leží v strednej Ázii, hlavné mesto je Dušanbe. Väčšinu územia tvoria vysoké pohoria. Na juhu ho ohraničujú horstvá Pamíru, na severe Zeravšanské vrchy. Medzi horské pásma pokryté ľadovcom sú včlenené plošiny a panvy. Krajina je bohatá na nerastné suroviny (hnedé uhlie, urán, rudy farebných kovov, zlato, ortuť, kamenná soľ), zatiaľ však nie sú dostatočne využívané. Významný je chov hovädzieho dobytku, oviec a ošpaných. Na zavlažovaných nížinách sa pestuje pšenica, zelenina, ovocie a bavlník. Priemysel sa zameriava na spracovanie bavlny, hodvábu, výrobu textilu, chemikálií a najmä potravín.

Snímky: archív MK

Z konferencie o bezpečnosti a kontrole potravín

Katedra hygieny a bezpečnosti potravín FBP usporiadala v dňoch 27. - 28. marca jedenástu medzinárodnú vedeckú konferenciu, na ktorej boli prezentované najnovšie trendy v oblasti kontroly a bezpečnosti potravín, potravinárskej analýzy, autentifikácie a výsledovateľnosti potravín, alergénov a kontaminantov. Zúčastnilo sa na nej 178 účastníkov, z toho 45 z Českej republiky, Poľska, Nemecka, Maďarska a Ruska.

Na podujatí odznelo 28 referátov, formou posterov bolo prezentovaných 58 prác. Konferenciu podporil a aktívne na nej vystúpil prof. MVDr. Jozef Bireš, DrSc., riaditeľ Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR a doc. MVDr. Milan Malena, PhD., riaditeľ Štátnej veterinárnej správy ČR. Pozitívom podujatia bola účasť takmer šesťdesiatich zástupcov potravinárskych firiem a laboratórií, pre ktorých boli určené predovšetkým témy zamerané na kontrolu potravín v laboratórnych podmienkach a prístrojová technika. Ďalším prínosom je pravidelná účasť firiem s laboratórnou technikou, tento raz piatich, z nich tri mali aj prezentácie a prednášky. Najzaujímavejšou bola prednáška o rýchlych screeningových metódach sledovania potravín a nápojov na obsah stopových prvkov s využitím metódy TXRF. Prístrojová technika ako NIR analyzátor, zariadenie pre testovanie obalov, analyzátor obsahových zložiek v mlieku, univerzálny viacúčelový analyzátor potravín a ďalšie prístroje boli umiestnené v samostatnej miestnosti, kde si záujemcovia mohli zmerať vlastné vzorky a bližšie sa s nimi oboznámiť. Z konferencie bol vydaný zborník

plných textov a vybrané vedecké príspevky boli uverejnené v časopise Potravinárstvo, vydávanom v elektronickej verzii (www.potravinarstvo.com) a zaradenom do databázy SCOPUS.

Konferencia slúži na udržiavanie a rozširovanie vzťahov medzi potravinármi z oblasti školstva, priemyslu, laboratórnej praxe a všetkých, ktorí majú záujem potravinársky priemysel stabilizovať a rozvíjať. Záver prvého pracovného dňa spestril spoločenský večer s podporou firiem a s prezentáciou kvalitných a tradičných slovenských výrobkov.

Okrem konferencie sa uskutočnila aj diskusia zameraná na interpretáciu požiadaviek Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1169/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom. Zúčastnilo sa na nej 46 účastníkov z potravinárskej praxe. Ing. Ján Štulec zo Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR im podrobne vysvetlil požiadavky nariadenia, ktoré vstúpi do platnosti 13. 12. 2014 a prinesie novinky v označovaní potravín. Tie majú prispieť k zlepšeniu informovanosti spotrebiteľov.

Prof. Ing. Jozef Golian, Dr., FBP

Na SPU sa stretli partnerské univerzity z Európy a Ruska

Od roku 2011 je SPU súčasťou konzorcia univerzít ERANET MUNDUS, ktoré umožňuje výmenu študentov a učiteľov a podporuje vzájomnú spoluprácu medzi európskymi a ruskými univerzitami. V rámci realizácie projektu ERANET MUNDUS (2011 2573/001-000-EMA2) a od roku 2012 nadväzujúceho projektu ERANET PLUS (2012-2734/001-001-EMA2) sa od 11. do 14. marca na SPU v Nitre konalo výročné stretnutie konzorcia 20 partnerských univerzít z Európy a Ruska.

Konzorcium sa okrem realizácie mobility študentov a učiteľov medzi európskymi a ruskými univerzitami venuje aj mapovaniu odborníkov, odborných publikácií a študijných programov v oblasti klimatických zmien, ako aj riešeniu problematiky vzájomného uznávania európskych a ruských jazykových certifikátov. Pridanou hodnotou konzorcia je vzájomné spoznávanie sa a približovanie vzdelávacích systémov v Európe a Rusku, čo je jedným zo základných predpokladov pre ďalší rozvoj mobility študentov medzi EÚ a Ruskom, napríklad aj prostredníctvom nového programu EÚ pre roky 2014-20 s názvom Erasmus+. Projekty ERANET MUNDUS a ERANET PLUS doteraz umožnili mobilitu viac ako 154 študentov a učiteľov medzi EÚ a Ruskom. Na SPU v Nitre sme v rámci oboch spomínaných projektov doteraz prijali štyroch ruských študentov: na FAPZ Annu Semjonovu zo Pskovskej štátnej univerzity (PŠU), na FEŠRR Irinu Muchinu z Ruskej štátnej hydrometeorologickej univerzity (RŠHU), Mariu Sumarokovu a Borisa Špaka zo Sibírskej štátnej univerzity (SŠU). Mesačný výskumný pobyt na Katedre botaniky FAPZ absolvovala Dr. Oľga Lichačeva z PŠU. Dvaja študenti FEŠRR - Pavol Brisuda a Darius Chreno mali možnosť stráviť zimný semester 2013/14 na Juhovýchodnej štátnej univerzite a RŠHU. Aj dvaja pedagógovia - PaedDr. Lubomíra Moravcová, PhD., vedúca Katedry jazykov FEM a Ing. Vladimír Vietoris, PhD., z Katedry

skladovania a spracovania rastlinných produktov FBP, absolvovali mesačné učiteľské pobyty v Rusku. rch

Foto: archív KZVMVP

Maria Sumarokova, SŠU: „Pobyt v rámci projektu ERANET MUNDUS bol nezabudnuteľným obdobím v mojom živote a najmä neoceniteľným prínosom k rozšíreniu mojich odborných znalostí. Umožnil mi študovať celý semester v srdci Európy, spoznať Slovensko - nádhernú a priateľskú krajinu. Som rada, že som dostala šancu študovať práve v Nitre, kde som spoznala veľa zaujímavých ľudí, učiteľov a nových priateľov z celého sveta. Bonusom bola komunikácia so zahraničnými študentmi, ktorá mi pomohla zlepšiť úroveň angličtiny, ako aj to, že som sa naučila základy slovenčiny. Všetkým posielam krásny pozdrav zo Sibíri. Chýbate mi! Dúfam, že sa k vám ešte niekedy vrátim. Ďakujem, Nitra.“

Európska univerzita v Kyjeve má záujem o spoluprácu

Z iniciatívy riaditeľa Východoeurópskej agentúry pre rozvoj, n.o., Dr.h.c. JUDr. Jozefa Zaťka navštívila 2. apríla SPU v Nitre Ivanna V. Iedgarova, poradkyňa rektora pre medzinárodnú spoluprácu Európskej univerzity (EU) v Kyjeve, Ukrajina. Na pôde SPU ju v sprievode J. Zaťka prijal Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD.

V úvode stretnutia I. Iedgarova krátko informovala o EU v Kyjeve, ktorá je najväčšou univerzitou medzi súkromnými vzdelávacími inštitúciami na Ukrajine. Jej štyri fakulty sú zamerané na ekonomiku a manažment, biológiu a eko-

lógiu, informatiku, filozofiu, kultúru a právo. V súčasnosti má vyše 25-tisíc študentov z 15 krajín sveta. Následne zástupkyňa univerzity deklarovala záujem o spoluprácu s SPU, najmä v oblasti ekonomiky a manažmentu, ekológie, biológie a informačných technológií.

Ako sa vyjadril rektor SPU prof. P. Bielik o možnostiach spolupráce, realizovať sa môže aj prostredníctvom zapojenia EU do Vyšehradskej asociácie univerzít, do letných škôl, MBA programov, ako aj vytvorením spoločných študijných programov, dvojročných diplomov, účasti v projektoch, na vedeckých konferenciách, seminároch a pod.

Na záver sa zúčastnené strany dohodli určiť oblasti možnej spolupráce a zorganizovať ďalšie stretnutie. I. Iedgarova zároveň odovzdala rektorovi SPU pozvanie na medzinárodný kongres o vzdelávaní, ktorý by sa mal konať koncom septembra v Kyjeve. rch

Zo stretnutia na SPU so zástupkyňou Európskej univerzity v Kyjeve. Foto: za

Z VÝSKUMU NA FAKULTÁCH

S Ing. JÁNOM HORÁKOM z Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva o výskume emisií skleníkových plynov

Je všeobecne známe, že zmena globálnej klímy spôsobená antropogénnou emisiou skleníkových plynov je najvýznamnejší environmentálny problém v doterajšej histórii ľudstva. Najmä z ekologického hľadiska sa v súčasnom období kladie veľký dôraz na samostatné hodnotenie úniku oxidu dusného (N_2O) a oxidu uhličitého (CO_2) z pôdy do atmosféry. Podstatná pozornosť sa upriamuje na emisie N_2O , pretože v sektore poľnohospodárstva predstavujú asi 75 % z celkových N_2O emisií SR. Z toho dôvodu je dôležité rozvíjať stratégie, ktoré efektívne znižujú tieto emisie. Na Katedre biometeorológie a hydrológie (KBH) FZKI bol v roku 2012 pod vedením Ing. JÁNA HORÁKA, PhD., založený kontinuálny výskum emisií skleníkových plynov (N_2O a CO_2) z poľnohospodárskych pôd prostredníctvom priameho merania.

J. Horák počas laboratorného experimentu - odberu plyných vzoriek z inkubačných nádob.

Pán inžinier, čo podnietilo založenie takéhoto výskumu?

Predovšetkým absencia priamych meraní v podmienkach SR. Samotnému založeniu však predchádzala dlhá cesta, ktorá pozostávala z nevyhnutnosti vybaviť laboratórium potrebnou prístrojovou infraštruktúrou a nadobudnutím skúsenosti s meraním emisií skleníkových plynov z pôdy pomocou metódy uzavretej komory. Úspešnosť KBH a Katedry krajinného inžinierstva v projekte EÚ spolu s partnerskými organizáciami (ÚH SAV, TU Zvolen) umožnila komplexne vybaviť laboratórium prístrojovou infraštruktúrou potrebnou na analýzu plyných vzoriek odobratých v teréne. Skúsenosti s priamym meraním emisií sme získali vo výskumnom centre vo Švajčiarsku prostredníctvom ponúknutej pozície vo výskumnom tíme projektu MICOS, v ktorom som pracoval šesť mesiacov, s finančným zabezpečením cez švajčiarsko-slovenský projekt. Skúsenosti a materiálne zabezpečenie viedli k založeniu samotných poľných a laboratorných experimentov.

Aké sú súčasné výskumné aktivity vašej katedry súvisiace so skleníkovými plynmi?

Naše aktivity sa sústreďujú na opatrenia na zníženie emisií N_2O a CO_2 . Ide o dve výskumné témy - výskum vplyvu rôznych spôsobov obrábania a vplyvu aplikácie biouhľia do pôdy.

Prvý sa realizuje od roku 2012 na experimentálnej báze Katedry rastlinnej výroby FAPZ na Malante. Hlavným cieľom tohto poľného experimentu je výskum vplyvu dvoch systémov obrábania (konvenčného a redukovaného) kombi-

novaného s rôznou intenzitou aplikácie priemyselnych dusíkatých hnojív na emisie N_2O , CO_2 a úrody poľných plodín. Výsledky výskumu vo všeobecnosti ukázali, že redukciu obrábania možno znížiť emisie N_2O v rozsahu od 13 do 43 % v porovnaní s konvenčným obrábaním. Uvedená databáza výsledkov umožňuje stanoviť potenciál zníženia emisií N_2O a CO_2 pri rôznych spôsoboch obrábania a rôznych dávkach dusíka bez negatívnych dopadov na úrodu. Ďalej umožňuje identifikáciu kľúčových environmentálnych faktorov (rozsah ich vplyvu) ovplyvňujúcich tieto emisie a zároveň poskytuje jedinečnú databázu slúžiacu na validáciu matematických modelov simulujúcich emisie. Výsledky modelovania môžu byť aplikované v regionálnej, resp. národnej mierke.

Druhou oblasťou záujmu je už spomínaný výskum vplyvu aplikácie biouhľia, ako jedného z ďalších možných nástrojov na zníženie emisií skleníkových plynov (N_2O a CO_2) z pôdy. Biouhlie je pevný uhľikový materiál získaný tepelnou degradáciou biomasy bez prítomnosti kyslíka. Pozornosť upriamujeme na kvantifikáciu potenciálu biouhľia na sekvestráciu uhlíka v pôde a potenciál zníženia emisií N_2O . Nedávno sme realizovali laboratorný pokus, ktorého hlavným cieľom bolo sledovať vplyv biouhľia na fyzikálne vlastnosti pôdy a emisie skleníkových plynov (N_2O a CO_2) z pôdy. Konkrétne sa skúmal vplyv aplikácie rôznych dávok biouhľia (2 druhy) do dvoch diametrálne zrnitostne odlišných pôdných druhov (lahké a veľmi ťažké pôdy) v kombinácii s rôznymi dávkami priemysel-

selných dusíkatých hnojív na emisie N_2O , CO_2 a na najkomplexnejšiu hydrofyzikálnu vlastnosť pôdy - retenčnú krivku. Zároveň boli sledované aj ďalšie agrochemické vlastnosti pôdy (pH, Cox, minerálny dusík).

Výsledky poukázali na správnosť našich zámerov a cieľov. Tiež predstavujú významný podklad pre založenie pokusu v poľných podmienkach na experimentálnej báze SPU na Malante. Jeho cieľom je nielen výskum vplyvu aplikácie biouhľia na emisie skleníkových plynov, ale ide o dlhodobý komplexný výskum, skúmanie kvality pôdy, vodného režimu a úrody, nevynímajúc jej kvalitu.

Takýto komplexný výskum zrejme nie je možný bez vzájomnej spolupráce ďalších pracovníkov SPU a doktorandov.

Zapojená je do neho aj Katedra pedológie a geológie FAPZ (doc. V. Šimanský) a Katedra udržateľného poľnohospodárstva a herbológie FAPZ (prof. M. Lacko-Bartošová). Realizácia výskumu oboch uvedených výskumných tém je podporená z domácich grantových schém VEGA a APVV. Okrem materiálneho a finančného zabezpečenia je dôležitým personálnym zabezpečením realizácie výskumu. Ide hlavne o významnú podporu vedenia katedry (doc. D. Igaz), pedagogických pracovníkov (najmä Ing. E. Kondrlová), ako aj technických pracovníkov (Ing. T. Borza). Do výskumu sú aktívne zapojení aj doktorandi KBH, ako aj vybraní študenti FZKI, ktorí sa podieľajú na terénnom výskume a laboratorných analýzach. Majú tak možnosť získať cenné praktické skúsenosti a zručnosti pri odoberaní porušených a neporušených pôdných vzoriek, meraní vlhkosti

Experimentálna báza KBH: poľný experiment založený v marci 2014 s cieľom skúmať vplyv aplikácie biouhľia na emisie skleníkových plynov, vodný režim a iné.

Poľný experiment Malanta: odber plyných vzoriek z pôdy. Snímky: archív KBH

a teploty pôdy či odbere plyných vzoriek pôdneho vzduchu. V laboratóriu KBH sa následne odobraté vzorky analyzujú. V oblasti výskumu emisií skleníkových plynov z pôdy je rozvinutá dlhodobá zahraničná spolupráca na spoločných projektoch s výskumnými inštitúciami vo Švajčiarsku a v Rusku. Spolu boli realizované štyri trojmesačné stáže vedeckých pracovníkov zo zahraničia na KBH, podporené agentúrou SAIA.

Aké sú najvýznamnejšie výstupy realizovaného výskumu?

Patrí k nim predovšetkým publikácia v impaktovanom vedeckom časopise (IF 2,65) a niekoľko publikácií evidovaných v databáze Scopus. V súčasnosti pripravujeme dve komplexné publikácie, ktoré budú zaslané do zahraničných impaktovaných časopisov. Výstupom je však aj prenos poznatkov do praxe v podobe návrhu opatrení na zníženie týchto emisií bez negatívneho dopadu na úrodu poľných plodín. V spolupráci so súkromným sektorom bude realizovaný paralelný výskum (transfer poznatkov výskumu do praxe) aplikácie rovnakého druhu biouhľia v iných pôdno-klimatických podmienkach so zameraním na sledovanie výšky úrod a niekoľkých parametrov fyzikálnych a agrochemických vlastností pôdy.

Iste máte aj plány do budúcnosti súvisiace s výskumom. Môžete ich prezradiť?

Plánujeme rozšíriť merania emisií skleníkových plynov z rôznych agroekosystémov špičkovou technológiou Eddy covariance. Prvé praktické skúsenosti s touto pokrokovou metódou merania emisií získala Ing. E. Kondrlová, PhD., počas svojej postdoktorandskej stáže na Univerzite v Adelaide v Austrálii. V roku 2013 FZKI podala projekt s názvom Modernizácia výskumnej a vývojovej infraštruktúry na SPU v Nitre, v rámci ktorého KBH plánovala nákup troch Eddy covariance veží na meranie emisií CO_2 , N_2O a metánu. Žiaľ, projekt nebol schválený. Nás to však neodradilo, práve naopak, veríme, že pri ďalšej výzve uspejeme. Renáta Chosraviová

Veľkou medailou sv. Gorazda ocenili dekana Daniela Bira

pokračovanie zo strany 1

PhD., dekan Fakulty agrobiológie a potravinárskych zdrojov SPU v Nitre. Ocenenie si prevzal za dlhoročnú riadiacu, tvorivú a pedagogickú prácu vo vysokom školstve. Na SPU pôsobí už 40 rokov. Minister školstva učiteľom poďakoval a požiadal ich, aby boli pre študentov zázemím a druhou rodinou.

POZÝVAME

Univerzitný deň študentskej vedeckej činnosti

Pod záštitou dekanov všetkých fakúlt SPU sa 23. apríla na pôde univerzity uskutočnia študentské vedecké konferencie, ktoré sú príležitosťou pre študentov všetkých troch stupňov štúdia prezentovať vlastné vedecké a odborné práce a využiť priestor pre vzájomnú komunikáciu a získavanie nových informácií počas odborných diskusií. Účastníkov a hostí študentskej konferencie na FAPZ privítajú o 8.00 h v posluchárni A-01, na FBP o 8.30 h v posluchárni T, na FEM o 8.30 h v S-01, na FEŠRR o 8.30 h v átrii na Farskej ul., na FZKI o 9.00 h v Pavilóne záhradnej architektúry na Tulipárovej ul. a na TF o 8.30 h v pavilóne CH.

Úspech zaväzuje, ničí vzťahy, berie blízkych, je dočasný, prináša však ďalšiu výzvu...

Týmto slovom sa prihovril študentom Ing. Michal Štencl, majiteľ spoločnosti Sygic, a.s., na inšpiratívnej prednáške *Môj príbeh života, ktorá sa uskutočnila 25. marca na FEM SPU v spolupráci so Svetovou federáciou mladých lídrov a podnikateľov.*

Podnikateľ roka 2009 v SR Michal Štencl a majiteľ spoločnosti, ktorá sa podľa rebríčka Top Global Apps dostala v októbri 2013 na 10. pozíciu najlepších svetových spoločností a podľa Deloitte Fast bola zaradená medzi 500 najdynamickejšie sa rozvíjajúcich svetových spoločností za posledných šesť rokov, sblížil študentom FEM podnikateľské začiatky a skúsenosti, ktoré majú neraz trpkú príchuť. Tento mladý podnikateľ s veľkými životnými skúsenosťami od malička vedel, čo chce dosiahnuť. Od 8 rokov sa venoval programovaniu, v 13 rokoch vytvoril vlastný operačný program SEAL, v 22 rokoch operačný systém Q.U.B.E. a v roku 2005 vytvoril svetoznámu mobilnú navigáciu Sygic. Napriek neuveriteľnej kreativite, dnes tvrdí, že podnikanie nie je o nápad, ale o jeho prevedenie. Inšpiroval sa osobnosťami ako Bill Gates či Steve Jobs, avšak na rozdiel od nich dokončil vysokoškolské štúdium, hoci už počas neho mal viacero lukratívnych pracovných ponúk. Odmietol napríklad aj prácu pre úspešnú firmu v Silicon Valley v USA, pretože veril, že vybuduje životaschopnú a dynamickú spoločnosť

na Slovensku. A aký odkaz Michala Štencla si študenti odniesli z prednášky? „Utriedte si priority, mierne vysoko a zostaňte sami sebou. Vždy majte na pamäti, prečo to robíte. Robte pre seba – robte pre radosť.“

Doc. Ing. Zuzana Kapsdorferová, PhD., FEM

Ing. M. Štencl počas prednášky na FEM.

Foto: archív ZK

Celouniverzitný Deň kariéry na SPU už po štvrtý raz

pokračovanie zo strany 1

voja vedomostnej spoločnosti, ktorý v spolupráci s SPU Deň kariéry (DK) zastrelal. DK už tradične pozostáva z dvoch línií: prezentácie firiem prostredníctvom výstavných stánkov, panelov, komunikácie s predstaviteľmi a prezentácie pracovných ponúk. Práve tie úvodným slovom otvorila prof. RNDr. Zdenka Gálová, CSc., prorektor pre vzdelávaciu činnosť a ECTS. Ako uviedla, cieľom vedenia SPU je motivovať študenta, aby na sebe pracoval. „Prácu si treba hľadať už počas štúdia, lebo v súčasnosti sa od absolventov vyžadujú nielen teoretické vedomosti, ale aj praktické skúsenosti. Avšak kde a kedy ich majú získať, keď nie počas štúdia? Preto je našou snahou vytvoriť čo najlepšie podmienky pre prepojenie študentov s praxou, s cieľom zvýšiť ich zamestnanosť,“ zdôraznila prorektorka. Možnosť absolvovať vstupné pohovory so zástupcami firiem alebo získať od nich kompletne informácie využilo stovky záujemcov. Zaujímavosťou bolo napríklad aj to, že na trinástich účastníkov podujatia z radov študentov SPU sa usmialo šťastie v podobe možnosti zapojiť sa počas troch mesiacoch pod vedením špičkových mentorov do realizácie praktických a reálnych projektov, prepájajúcich komerčnú a akademickú sféru. Vybrala ich brnenská projektová spoločnosť UNIFER. rch

ZA NAŠIMI ABSOLVENTMI

O medovníkárskom remesle alebo novodobej tvorbe v duchu ľudových tradícií s Danou Čertekovou

Nielen vianočné, ale aj veľkonočné sviatky si mnohí z nás nedokážu predstaviť bez krásne ozdobených medovníčkov. Vie o tom svoje aj medovníkárka Ing. DANA ČERTEKOVÁ, absolventka ekonómie SPU v Nitre. Umelecké diela z niekoľkých „obyčajných“ ingrediencií ako múka, vajcia, cukor či med vyrába už dlhé roky vo svojej dielni pri dome v Nitrianskych Sučanoch, pritom prezentuje šikovnosť svojich rúk s vycibreným cukrárskym citom.

Čarovné medovníčky Ing. Dany Čertekovej.

Ako ste sa dostali k výrobe medovníčkov? Kedy ste podľahli ich kúzlu?

Pochádzam z rodiny, kde sa toto sladké a voňavé remeslo odovzdávalo z generácie na generáciu. Moja mamka, Margita Nemčeková, dnes 70-ročná, sa mu venovala dlhé roky a aj v súčasnosti mi pomáha. Od nej sme sa spolu so sestrou Ľubkou naučili zdobiť medovníčky. Po ukončení štúdiá na SPU som ako mladá inžinierka nastúpila do učtárne na družstve, kde sme pracovali spolu s manželom Ľubomírom, mimochodom tiež absolventom SPU. Odpracoval na družstve šesťnásť rokov, ja iba dva, kvôli trom materským dovolenkám, ktoré som absolvovala v dvojročných intervaloch. A tak som sa miesto chodenia do práce musela starať o Michala, Vierku a Peťka. Popri tom som spolu s mamkou piekla. Ani

mi nenapadlo, že už sa nevrátim do pôvodného zamestnania. Prácu s číslami som vymenila za živnosť na pečenie, zdobenie a predaj medovníčkov, ktorú som si založila pred pár rokmi a to isté urobila aj moja sestra, vydatá v Diviakoch nad Nitricou.

Takže na výrobu medovníčkov nie ste sama. Pomáha vám ešte niekto okrem mamičky?

S pečením a zdobením dcéra Vierka, 23-ročná vysokoškoláčka, ale predovšetkým mi pomáha môj milovaný manžel. Okrem pečenia a zdobenia medovníčkov robí všetko - od zásobovača, baliča, vodiča, predavača. Bez neho by som sa tejto činnosti nemohla venovať.

Aké medovníčky pečiete?

Najmä zdobené jemnou kornútkovou technikou, rôznych tvarov (srdiečka, zvieratká, podkovičky), na rôzne príležitosti a životné jubileá. Občas vyrábam aj 3D medovníčky, naposledy to bola otváracia škatuľka s medailou.

Máte nejakú srdcovku?

Najradšej a najčastejšie robím klasické srdiečka, pretože sú vyjadrením lásky. Rada zdobím aj zvieratká, lebo to ide rýchlo a majú ich radi deti ☺.

Odkiaľ čerpáte námety a inšpiráciu?

Najmä od svojej mamky, ale sem-tam vymyslím aj nejaké nové vzory na oživenie sortimentu. Pokiaľ ide o nové produkty, inovátorkou je moja šikovná dcéra. To by ste videli, keď popustíte uzdu svojej fantázií! Pomáha mi hlavne s logami firiem, zdobením tort a vie vyzdobiť takmer všetky vzory našich medovníčkov.

Novinky vám však určite dajú zabráť...

Keď mám pravdu povedať, tak ich nemám rada. Pravidlom však je: „Náš zákazník, náš pán.“ Takže každému sa snažíme vyhovieť. S novinkami sa síce potrápim, ale zase o to viac sa teším z výsledku, radosti a spokojnosti zákazníkov. A najviac ma poteší, keď mi späťne zavolajú alebo napíšu, aký mali medovníčky úspech a ako veľmi im chutili.

Výroba medových dobrôt si zrejme vyžaduje aj svoju daň. A možno každý majster má raz pocit, že už má toho dosť. Stalo sa to aj vám?

Výroba medovníčkov je dosť náročná na trpezlivosť a čas, ale stále ma baví a robím ju rada. Samozrejme, ako každý človek, aj ja mám niekedy slabé chvíľky a aj myšlienky zaviesť remeslo na kliniec. Neviem si však predstaviť, čo iné by som robila. A napokon, keď vidím výsledok, všetka tá námaha stojí za to.

Nebudem sa vás pýtať na recept, aj keby sme sa ho od vás dozvedeli, medovníčky by neboli také, ako ich dokážete pripraviť vy. Zaujímam ma však, čo pokladáte za najdôležitejšie v príprave kvalitných medovníčkov?

Na to, aby bol medovník chutný a kvalitný musíte použiť kvalitné suroviny, predovšetkým kvalitný slovenský med, kúpený priamo od včelára.

Okrem prípravy oku i jazyku lahodiacich medovníčkov máte aj iné záľuby?

Keďže voľného času nemám nazvyš, rada ho venujem svojej rodine, čítaniu kníh, vareniu, pečaniu a odpočinku.

Predo dvermi sú veľkonočné sviatky. Platí aj vo vašej rodine staré známe pravidlo, že obuvníkové deti chodia bosé?

(Úsmev.) Platí. Na sviatky máme zvyčajne veľa zákaziek a medovníčky vybavujeme aj na dobierku. Takže pre rodinu ledva stíham niečo napieť. Ale snažím sa.

Renáta Chosraviová

Medovníčky Danky a Ľubomíra Čertekovcov zaujali aj návštevníkov osláv 60. výročia našej alma mater.

Lehotskú výstavu vín má už tradične pod palcom náš absolvent

Ing. Štefan Petrík, absolvent Technickej fakulty SPU, v súčasnosti pôsobí vo vedeckej spoločnosti Agrol, spol., s r.o., v Lehoti. Pod jeho vedením už niekoľko rokov pracuje aj Vinohradnícky spolok v Lehoti (VSL), ktorý tradične organizuje rôzne zaujímavé podujatia.

Ing. Štefan Petrík na súťažnej výstave vín.

Foto: Slavka Zaujecová

Snáď medzi najobľúbenejšie patrí jarná výstava vín. Tohtoročný 13. ročník sa konal 7. marca. Zúčastnili sa na ňom vinohradníci a vinári z Nitrianskej, Malokarpatskej a Južnoslovenskej vinohradníckej oblasti. Výstavu, ktorej predchádzala odborná degustácia zložená z piatich degustáčných komisií, otvoril predseda VSL Š. Petrík, ktorý po privítaní hostí zhodnotil rok očami vinárov. Uviedol, že vinohradnícky rok 2013 patril k jedným z najnáročnejších ročníkov, pričom skorý nástup vegetácie, následne prudké ochladenie, veľmi teplý august a daždivý september poriadne preverili odbornosť vinohradníkov. Náročnú prácu vinohradníkov a vinárov, ako aj záslužnú prácu členov VSL vysoko ocenil aj starosta obce Lehota Milan Chmelár. Ako nás informoval Ing. Š. Petrík, do súťaže bolo prihlásených 320 vzoriek vín (228 bielych, 67 červených a 25 ružových) od 168 vystavovateľov, medzi ktorými bolo aj 12 absolventov našej alma mater.

O víťazoch a ocenených vínach čítajte na www.polnohospodar.sk

Cenu D. Tatarku za rok 2013 udelili päťici autorov, medzi nimi aj Mile Haugovej

Cena Dominika Tatarku sa považuje za jedno z najprestížnejších slovenských literárnych ocenení. Jubilejnú dvadsiatu cenu slávnostne udelili 13. marca v Bratislave. Prevzal ju kolektív štyroch editorov z Inštitútu pre verejné otázky - Martin Bútora, Grigori Mesežnikov, Zora Bútorová a Miroslav Kollár za knihu Odkiaľ a Kam. Dvadsať rokov samostatnosti a Mila Haugová, absolventka našej univerzity, za básnickú zbierku Tvrdé drevo detstva a knihu rozhovorov Cetonia aurata.

Ocenená spisovateľka Mila Haugová.

Foto: TASR

Podľa poroty Mila Haugová patrí medzi najvýznamnejších autorov súčasnej slovenskej poézie. Od začiatku 80. rokov minulého storočia dodnes vydala takmer 20 básnických zbierok. Je poetkou neskoromoderného lyrizmu a prekladateľkou svetovej poézie, „ktorá si vybudovala osobitý, nezameniteľný básnický svet a uchovala po

celý čas vysokú kvalitu svojej intímnej poézie, ktorá smeruje dovnútra, ale zároveň je aj diskrétne výpovedou o stave sveta. Okrem toho je Mila Haugová prozaičkou, autorkou autobiografie Zrkadlo dovnútra a knihy rozhovorov a úvah Tvrdé drevo detstva,“ približuje autorku Konzervatívny inštitút M. R. Štefánika. TASR, r

K sviatku modrej planéty

S jej menom sa spájajú mnohé spravidla kladné prívlastky - najcennejšia, najžiadanejšia, najpotrebnejšia, s nenahraditeľnou hodnotou, prepájajúca našu existenciu v minulosti a pravdepodobne aj v budúcnosti. Možno zdanlivo nezrozumiteľná veta. No meno v súznení troch slabík - Zem, skloňované vo všetkých pádoch či už v próze alebo veršoch, vždy tak podmanivo a ľudsky oslovuje človeka.

Zem našich otcov, zem skropená krvou, zem rodná, zem živiteľka... a ešte koľko prilihavejších spojení by sme vedeli vysloviť. Ale či si toto lichotenie žiada a potrebuje? Veď denne po nej vedú naše kroky, či je to počas dní sviatočných, všedných, radostných i smutných - veru by sa dalo nad čím rozmýšľať, po čom kráčať a kam...

Vybielené chodníky nášho detstva spred polstoročia nahradila vytvrdená cestička. Stratili sa jesenné blatá, ktoré nám tak prekážali. Skrátili sa vzdialenosti už nielen pri chôdzi, čo nás zdanlivo utvrdzuje v tom, že máme aj k sebe navzájom akosi bližšie. Toto zdanie je však klamlivé. Pod betónovým príkrovom už nielen spomenutého chodníka, ale plôch, ktoré nadobúdajú obľudné rozmery, ťažkých kamenných múrov, ktoré rozmermi a výškou oddeľujú susedov, sú opustené - zanedbanej, reštituovanej, najomnej... nemalej - výmery zeme, ktorá v minulosti bola, v prítomnosti je a aj v budúcnosti bude zdrojom toho najpotrebnejšieho pre človeka. Otvára nám toto poznanie oči? Keď nám realita prózy svojou

krutosťou pripomínala, že rozoraná brázda švíkov našich otcov bude zárukou prosperity a zbaví nás ťažkej fyzickej práce, bola klamlivá a pomýlená. Súďme ju však spravodlivo. Nie je nám akosi povedomá dnes po polstoročí adrešovaná výčitka klenotu I. Kraska z Otcovej role: „Prečo si nechal otcovskú pôdu obrancu nemá!“ s príhovorom S.H. Vajanského v dialógu s chlapcom poberajúcim sa za prácou do cudziny: „Náš chodník biely haditý, rád by ma volal spiatky...“ s odpoveďou, ktorá rezonuje s dneškom: „Ach, a ja musím neborák sám blúdiť šírim svetom, veď rodná naša dedina nedáva chleba deťom.“

A tak neprihovám sa privolávaním minulosti, ani nostalgie, ale videním reality, s ktorou sa stretávame aj v tom jarnom období, keď uvidíme obrovský traktor ešte s mohutnejším pluhom rozorávať pôdu „zabudnutého strniska“. Keď priamo z poľa alebo hručky na našej dlani cítíme opojnú vôňu zeme - to nie je konštatovanie, že usilovný Vôňonosič pôdy (známy to z rodu Actinomyces) splnil svoju úlohu. To je výzva pre nás, týka sa nás bytostne. Áno, zem po ktorej chodíme má svoju nenahraditeľnú hodnotu. A preto naša snaha musí viesť k tomu, aby sme my, homo sapiens, na tejto planéte aj konali ako človek rozumný.

Prof. Ing. Jozef Kulich, PhD., riaditeľ PZÚ SPU

V ZRKADLE

Ing. MARCELA CHRENEKOVÁ, PhD.
Pracovná pozícia:
 odborná asistentka na Katedre regionalistiky a rozvoja vidieka FEŠRR
Miesto narodenia: Ilava
Vek: ☺

Čím ste chceli byť ako dieťa?

Vždy ma bavili jazyky. Asi do 15 rokov som chcela byť tlmočnicou. Ako to už býva, niekedy nás ovplyvnia učители. Mňa takto ovplyvnil výborný profesor na gymnáziu v Dubnici nad Váhom Kamil Vajnorský a zvíťazila biológia a chémia.

Čo ste študovali a prečo práve tento odbor?

Študovala som ochranu rastlín na bývalej Agronomickej fakulte SPU. Táto oblasť ma zaujímala, pretože bola spojením viacerých vecí, ktorým som sa chcela v budúcnosti venovať.

S kým by ste sa chceli stretnúť a porozprávať?

Rada sa rozprávam so staršími múdrymi ľuďmi. Rada som sa rozprávala so svojím otcom. Keby som si mala vybrať niekoho, kto ma v poslednom čase oslovil, rada by som sa stretla so spisovateľom Eckhartom Tolleom.

Z čoho ste mali v poslednej dobe najväčšiu radosť?

Teší ma každá tvorivá činnosť. Bonusom je, keď ju robím spolu so svojimi deťmi.

Čo by ste zmenili, keby ste mohli?

Zakázala by som povrchnosť a hlúposť.

Čo rada čítate (počúvate)?

Rada čítam faktografiu, autentické príbehy tak, ako ich píše napríklad Pavel Dvořák. Fikcia ma neoslovuje. Rada počúvam každú dobrú hudbu, ktorá vyvoláva pozitívne emócie. V poslednom čase ma zaujal Seal.

Aké máte koničky?

Knihy, prírodu, šitie.

Máte zlovyk, ktorého sa neviete zbaviť?

Niekedy neviem povedať „nie“, napríklad, keď na dvere kancelárie zaklope študent mimo konzultačných hodín ☹.

Aké hodnoty sú pre vás v živote najdôležitejšie?

Osobné zážitky a skúsenosti, skutočná láska.

Máte nejaký obľúbený citát?

Eckhart Tolle hovorí, že: „TO, AKO niečo robíte, je vždy dôležitejšie než ČO robíte.“ *rch*

VESELOU CERUZKOU

Marcel Krištofovič

POZVÁNKA

Medzinárodné vedecké dni 2014

Fakulta ekonomiky a manažmentu SPU spolu s Klubom poľnohospodárskych odborníkov pri SPU a Asociáciou poľnohospodárskych ekonómov na Slovensku organizujú 21. - 23. mája v hoteli Permon vo Vysokých Tatrách medzinárodnú vedeckú konferenciu MVD 2014 - Zvyšovanie výkonnosti ekonomiky a poľnohospodárstva: Výzvy pre manažment a verejnú politiku. S podujatím sú spojené oslavy 55. výročia FEM.

V rámci plenárneho zasadnutia vystúpia významní domáci i zahraniční odborníci prevažne z oblasti poľnohospodárstva. KPO bude mať na konferencii vlastnú sekciu, predmetom jej rokovania bude najmä problematika poradenstva v poľnohospodárstve.

Tešíme sa aj na účasť zástupcov z poľnohospodárskej a potravinárskej praxe! Viac informácií a registrácia na: www.fem.uniag.sk/mvd2014. *Ing. Zuzana Čierna, PhD., FEM*

Z intenzívneho programu v Portugalsku o zmenách klímy

V rámci vzdelávacieho programu Erasmus sa študenti FZKI - Erik Král, Naďa Uherová, Ivana Šaradínová a Ivona Chorváthová (odbor krajinné inžinierstvo a záhradná a krajinná architektúra) zúčastnili od 8. do 23. marca na Intenzívnom programe (IP) Prispôbenie sa klimatickej zmene v ohrozených európskych prímestských a vidieckych oblastiach (Adapting to Climate change in Europe's peri-urban and rural high risk areas - ACCE) v Aveire, Portugalsko.

Foto: archív FZKI

Do IP sa zapojilo 51 študentov z 13 krajín sveta, rozdelení boli do štyroch skupín podľa riešenej lokality (Aveiro, Ovar, Murto, Estarreja). Program bol zameraný na riešenie prispôbo-

vania sa ľudí a krajiny na meniace sa klimatické podmienky.

Študenti riešili, akým spôsobom znížiť tepelný stres v mestských oblastiach, alebo ako znížiť následky intenzívnych zrážok a s nimi súvisiace záplavy. Ďalšia skupina sa zaoberala problémom zvýšeného zasolenia pôdy spôsobeným nárastom hladiny oceánu, teda postupom hranice brakickej vody do vnútrozemia. IP ACCE vychádzal z výsledkov projektov F:ACTS! a Co-Pack. Študentom pomáhali riešiť problémy aj učители z deviatich európskych univerzít.

Prvý týždeň bol zameraný na zhromažďovanie materiálov o riešených územiach, pričom účastníci IP navštívili aj samotné lokality, kde mali možnosť rozprávať sa so zástupcami obcí a občanmi o súčasných a budúcich problémoch lokalít. Náplňou druhého týždňa bola príprava interaktívneho seminára priamo v obci s prezentáciou návrhu skvalitnenia spolupráce všetkých zainteresovaných strán v hľadani udržateľného riešenia problematiky prispôbenia sa meniacej klíme. Študenti vytvorili aj osem princípov spoločnej adaptácie na klimatické zmeny.

Študenti FZKI

O poľnohospodárskom poradenstve v krajinách EÚ

Nové vedomosti a výmena skúseností nás obohatili na celý život. Týmto slovami sa lúčila skupina účastníkov tretieho vzdelávacieho seminára Poľnohospodárske poradenstvo v krajinách EÚ, ktorý organizovala 9. - 22. marca FEM.

Na dvojtyždňovom seminári sa zúčastnilo 44 študentov a 13 lektorov z Univerzity aplikovaných vied v Drontene, Holandsko, Univerzity v Szegede, Maďarsko, Univerzity vo Valladolid, Španielsko, Lotyšskej poľnohospodárskej univerzity v Jelgave, Mendelovej univerzite v Brne, ČR, Univerzity celoživotného vzdelávania v Lubline a Poľnohospodárskej univerzity v Krakove, Poľsko, ako aj tri študentky z Rumunska a Arménska a študent z Turecka. Cieľom seminára bolo poskytnúť komplexný prehľad o systéme fungovania poradenstva vo vybraných krajinách, vysvetliť rozdiely v systéme poľnohospodárskeho poradenstva v členských štátoch EÚ, diskutovať o Spoločnej poľnohospodárskej politike a jej aktuálnych zmenách, zdôrazniť problém cenového vývoja a kolísavosti cien poľnohospodárskych komodít a vymedziť postavenie žien v podnikaní na vidieku. Študenti sa zúčastnili na odborných prednáškach a tiež mali možnosť navštíviť pro-

spierajúce podniky, inštitúcie a oboznámiť sa so zaujímavými projektmi vo vidieckych oblastiach SR. Veľký záujem účastníkov vzbudila návšteva Národnej rady SR, kde sa zaujímali o proces prípravy a schvaľovania legislatívy. Na študentské otázky ochotne odpovedal predseda Výboru pre pôdohospodárstvo a životné prostredie Mikuláš Huba. Zaujímavé boli aj prednášky informačného poradenského portálu, poukazujúce na možné zdroje financovania podnikateľských zámerov či rozvojových projektov v poľnohospodárstve a na vidieku. Prezentácia teoretického základu a praktických skúseností priniesla účastníkom komplexný pohľad na skúmanú problematiku. Okrem odborného programu mohli oceniť aj krásu Bojnického zámku, očarila ich Apponyiho knižnica v Oponiciach, nadchli ich slovenské tradície, salaše, ale aj srdečnosť a pohostinnosť našich ľudí.

Doc. Ing. Zuzana Kapsdorferová, PhD., koordinátorka projektu

Účastníci seminára na návšteve Národnej rady SR.

Foto: archív ZK

Zobor hodnotil

Hlavnou témou výročnej schôdze folklórneho súboru Zobor, ktorá sa konala v marci, bolo hodnotenie uplynulej sezóny.

Počas nej folkloristi absolvovali trinásť celosúborových vystúpení pre rôzne organizácie a dvanásť pre SPU, okrem toho ďalších 25 menších pri významných udalostiach našej univerzity. Hlavná pozornosť sa sústredila na súťažné vystúpenie na Akademickom Zvolene 2013, kde FS Zobor získal cenu pre hudobnú zložku a na účasť na festivale v Severnej Karolíne v USA, kde patril medzi najlepšie a dôstojne, na vysokej umeleckej úrovni reprezentoval našu univerzitu,

Nitru, Slovensko, ba možno povedať aj Európu.

Touto cestou by som sa chcela poďakovať užšiemu vedeniu FS za odvedenú prácu, menovite manažérke Ing. Petre Zaujecovej, vedúcemu tanečnej zložky Ľubomírovi Gregorovi, ale najmä Bc. Ondrejovi Debrecínimu, ktorý sa svojou činnosťou v súbore usiluje o udržanie vysokej umeleckej úrovne všetkých jej zložiek. Moje poďakovanie patrí samozrejme aj všetkým zoboristom.

PhDr. Ing. Daniela Wolfová, riaditeľka FS

Foto: Andrej Tárnik

Príďte na Piknik!

FZKI SPU organizuje 28. apríla v rámci Nitrianskych univerzitných dní PIKNIK 2014

Podľa organizátorov, Ing. Dominiky Titkovej, Ing. Moniky Jančovičovej, Ing. Lukáša Štrbu a Ing. Martina Pikálka, PhD., je cieľom podujatia inšpirovať študentov a verejnosť k životu v meste, podporovať ich vzťah k otvorenej priestoru, aktivitám vonku či spoločným hrám. Zároveň ich chcú motivovať k lepším kontaktom medzi ľuďmi, aby spoločne so susedmi piknikovali na dekách, pili čaj v trávě, maľovali, kreslili či sprejovali pekné veci na miesta na to určené, umelecky sa zapájali do mestského života, športovali a čítali knižky vo fatboyoch pod holým nebom.

V parčíku pred SPU bude sprievodný program - workshopy (graffity, komixár, maľba...), občerstvenie (napríklad aj v podobe vynikajúcich podpecníkov), spoločenské hry, jazda na koni, šport, koncerty či jamm session. Na všetkých čaká latino a funky party, umelecké prekvapenia a na záver mapping - premietanie dynamickej grafiky na budovu SPU. Organizátori uvítajú všetko kreatívne, čo sa dá robiť pod holým nebom. Podrobné informácie nájdete na facebookovej stránke Piknik2014.

Slovak National Platform 2014

Počas posledného marcového víkendú sa v Trnave konalo valné zhromaždenie dobrovoľníckej študentskej organizácie Erasmus Student Network Slovakia (ESN Slovensko), najvyššieho rozhodovacieho orgánu tejto organizácie. Na zasadnutí sa zišlo 13 ESN sekcií zo Slovenska, medzi nimi aj ESN SUA Nitra, ktorú reprezentovala Zuzana Chlebová (FAPZ), Lucia Vargová (FEM) a autorka článku (na snímke). Hostami zasadnutia boli zástupcovia ESN z ČR, manažér informačných aktivít Informačnej kancelárie EP na Slovensku Dionýz Hocheľ, mládežnícka delegátka OSN Hana Skljarszka, generálny sekretár Európskej demokratickej strany a zakladateľ občianskeho združenia EDPA Miroslav Hajnoš, ako aj zástupcovia oboch trnavských univerzít. Organizátorom jarnej platformy bola sekcia ESN Univerzity Cyrila a Metoda v Trnave, ktorá pripravila priestor na prehodnotenie našich plánov a činností v roku 2014. Predstavili sa nové, ale aj prebiehajúce projekty na medzinárodnej, národnej a lokálnej úrovni. S prezentáciou o SocialErasmus na Slovensku vystúpila aj autorka článku, ktorá je národnou SocialErasmus koordinátorkou. Zástupcovia každej sekcie prezentovali svoje aktivity a prínos pre organizáciu ESN a jednotlivé univerzity. ESN SUA určite nezaostáva za ostatnými a mala sa čím pochlviť. Rok 2013 bol úspešný, o čom svedčí narastajúci počet zahraničných študentov na našej univerzite, ako aj aktívne zapájanie sa do existujúcich projektov, ako napríklad SocialErasmus, v ktorom je naša sekcia v rámci Slovenska najaktívnejšia. Nasledujúce zasadnutie National Platform ESN Slovensko sa uskutoční v zimnom semestri v Nitre v koordinácii sekcií oboch univerzít (ESN SUA a ESN UKF). *Kristína Candráková, ESN SUA*

Foto: archív KC

Medzi najlepšími nechýbali naši volejbalisti

V nitrianskej synagóge sa 11. marca konalo slávnostné odovzdávanie cien najúspešnejším športovcom mesta za rok 2013. Cenu v kategórii jednotlivcov si z rúk primátora Nitry Jozefa Dvonča prevzal aj hráč VK Ekonóm SPU Nitra **Marek Ludha z FEM**, ktorý v minulom roku obsadil 4. miesto na majstrovstvách Slovenska kadetov a 9. miesto na ME v plážovom volejbale v kategórii U 22. V kategórii juniorských kolektívov získali ocenenie **volejbalisti VK Ekonóm SPU Nitra**, ktorí sa stali vlni juniorskými majstrami Slovenska. Blahoželáme!

Strieborné florbalistky SPU

Hráčky ŠK Slávia SPU DFA Nitra si vo finále ženskej florbalovej extraligy vybojovali striebro, keď v dramatickom treťom zápase podľahli družstvu FBK Tvrdošín 5:6 (2:3; 3:1; 0:2), a uzavreli tak stav série na 0 : 3. Druhú priečku je historickým víťazstvom nášho klubu.

NEPREHLIADNITE

Chcete sa učiť čínštinu?

Katedra jazykov FEM v spolupráci s Konfuciovým inštitútom v Bratislave oznamuje, že v akademickom roku 2014/2015 organizuje pre študentov bakalárskeho štúdia SPU v Nitre bezplatnú výučbu čínskeho jazyka pod vedením čínskeho lektora. Záujemcovia sa môžu prihlásiť do 15. septembra 2014 u p. Ocelkovej na mailovej adrese: maria.ocelkova@uniag.sk, tel. 037/ 641 4541 alebo osobne na KJ (pavilón AE, 5. posch., č. dverí 510).

KJ FEM

Výživárska kvapka krvi

Na Katedre výživy zvierat sa 24. marca uskutočnil odber krvi, na ktorom sa zúčastnilo 23 darcov z radov pracovníkov, doktorandov a študentov FAPZ a FBP. S myšlienkou zorganizovať Výživársku kvapku krvi prišiel doc. Branislav Gálik, pedagóg na KVZ a pravidelný darca krvi, ktorý oslovil Národnú transfúziu službu a zabezpečil mobilný odber. Ako nám prezradil, poťažila ho vysoká účasť študentov, ako aj podpora zo strany vedenia fakulty a katedry. V mene organizátorov vyjadril úprimné poďakovanie všetkým darcom, ako aj pracovníkom Národnej transfúznej služby za ochotu a ústretovosť.

OZNAMUJEME

■ Dekanka Fakulty ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre oznamuje, že 23. 4. 2014 o 10.00 h v konzultačnej miestnosti doktorandov (pavilón S, 3. posch.) prednesie **Ing. Lubica Kubicová, PhD.**, odborná asistentka na Katedre marketingu, verejnú habilitačnú prednášku Determinanty ovplyvňujúce dopyt po potravinách a bude obhajovať habilitačnú prácu Hodnotenie a komparácia úrovne spotreby mlieka a mliečnych výrobkov a modelovanie dopytu vo vybraných socio-demografických skupinách domácností v SR.

■ Dekanka Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre oznamuje, že 29. 4. 2014 o 10.00 h v Pavilóne záhradnej a krajinskej architektúry (Tulipánová 7, poslucháreň TD-01) prednesie **doc. Ing. Robert Pokluda, Ph.D.**, vysokoškolský pedagóg Záhradníckej fakulty Mendelovej univerzity v Brne so sídlom v Lednici, inauguračnú prednášku Nutriční hodnota zeleniny ve vztahu k vnitřním a vnějším faktorům.

„Dievčatá musím pochváliť za celú sezónu. Hrávali sme takmer vždy v oklieštenej zostave a de facto sa pokladáme za morálnych víťazov. Veď sme vyradili obidvoch finalistov z minulého roku,“ povedal pre florbalportal.net tréner florbalistiek Slávie SPU Vladimír Buch.

Buteo nie je len o love

Poľovnícky krúžok Buteo pôsobí na SPU už 14 rokov, v súčasnosti ho vedie Bc. Jakub Blaška. Združuje študentov z rôznych fakúlt SPU, ktorých spája láska k poľovníctvu, ale najmä činnosti zamerané na zveľaďovanie, ochranu prírody a optimálne udržiavanie genofondu zveri. Krúžok pravidelne organizuje rôzne spoločenské podujatia, poľovačky, brigády, športové aktivity a pod. V Mojmírovciach sa 26. apríla bude konať podujatie Strelnica. Ďalšia akcia, Kynologický deň, bude 31. mája v školskom revíri v Dvorčanoch. Viac o PK Buteo na: www.pkbuteo4.webnode.sk *M. Valenčíková*

Deň žien skutočne medzinárodne

V rámci projektu SocialErasmus sa zahraniční študenti našej univerzity pod záštitou ESN SUA rozhodli zapojiť do dobrovoľníckej činnosti a obdarovať ženy v Nitre. Dievčatá v predvečer sviatku pripravili malé papierové kvetinky s odkazom "Si krásna", "Si úžasna", "Si nádherná", chlapci zasa vyrobili nápis v podobe živej reťaze, kde každý držal svoju časť odkazu "8. marec". Nasledujúci deň, 8. marca, sa traja odvážlivci z Turecka, Ukrajiny a Ruska vybrali do ulíc mesta a viac než 130 ženám vyčarovali úsmev na tvári. Aj vďaka nim sa tento sviatok stal skutočne medzinárodným. *Miroslava Gogová, ESN SUA*

WHAT'S UP?

"Coming together is a beginning, staying together is progress, and working together is success." Henry Ford

V dňoch od 26. do 30. marca 2014 privítal E - KU Inštitút JaLK na svojej pôde účastníkov medzinárodného projektu Interkultúrna lekárska komunikácia v Európe. Projekt reaguje na aktuálnu migráciu lekárov v EÚ a tým aj na potrebu vytvorenia odborných jazykových kurzov. Na projekte okrem E - KU pracujú zástupcovia univerzít z Česka, Nemecka, Bulharska a Maďarska. V podmienkach praxe inštitút testuje priebežné výsledky na skupine ukrajinských lekárov pôsobiacich v Nových Zámkoch.

E - KU TIP: Jazykové skúšky Cambridge English CAE (C1) a FCE (B2). Uzávierka: 20. 4. 2014. Termín skúšky: 10. - 11. 6. 2014. Kontakt: E - KU Inštitút jazykovej a interkultúrnej komunikácie, Piaristická 2, 949 01 Nitra Tel.: 037/6542 456, e-mail: eku.os@eku.sk, www.eku.sk

(1/2014)

Dies NITRIANSKE UNIVERZITNÉ DNI

Universitatum Nitriensium

PROGRAM 2014

23. 4. STREDA
Basketbalový zápas SPU – UKF
Športová hala SPU, 19.00 h

24. 4. ŠTVRTOK
Jarný beh Nitru
nábrežie rieky Nitry, 16.00 h

Volejbalový zápas SPU – UKF
Športová hala SPU, 19.00 h

27. 4. NEDEĽA
Tanečný maratón
SD Nitra, B. Slančíkovej 1, 10.00 - 17.00 h

28. 4. PONDELOK
Klimatická zmena: reálna hrozba alebo nafúknutá bublina?
prednáška RNDr. Pavla Štastného, CSc., zo SHMÚ spojená s diskusiou
KC SPU, ŠD A. Bernoláka, 10.00 h

Piknik 2014
areál pred SPU v Nitre, 12.00 – 22.00 h

Futsalový zápas SPU – UKF
športová hala SPU, 19.00 h

29. 4. UTOROK
Divadielko na Osmičke: Kajco
KC SPU, ŠD A. Bernoláka, 18.00 h

Florbalový zápas SPU – UKF
športová hala SPU, 19.00 h

Palacinkovica
súťaž v príprave palacinek
Študentská jedáleň ŠD A. Bernoláka SPU, 19.00 h

30. 4. STREDA
Welcome Summer Cup športové turnaje
Spojená škola, Slančíkovej 2, Nitra, 9.00 h

Stavanie mája
pešia zóna, 17.00 h

Superstar nitrianskych univerzít
SD Zobor UKF, Dražovská 2, 18.30 h

1. 5. ŠTVRTOK
Dedinské hry
ľudové súťaže pre študentov
SD Zobor, Dražovská 2, 17.00 h

Študentské open-air filmové večery na Nitrianskom hrade
1. - 3. mája, Nitriansky hrad, 21.00 h

5. 5. PONDELOK
Súboj internátov
areál pred ŠD A. Bernoláka, 16.00 h

Bažant Majáles
areál „V“ SPU, Akademická ul., 16.00 - 22.00 h

6. 5. UTOROK
Karneval v Riu po slovensky
trasa Tr. A. Hlinku – FC Nitra, 16.00 h

Futbalový zápas medzi študentmi SPU a UKF
turnaj o Pohár rektorov nitrianskych univerzít
futbalový areál FC Nitra, 17.00 h

Party Bus
zážitková jazda mestom plná zábavy, hudby a súťaží
SD Zobor, Dražovská 2, 20.30 h

7. 5. STREDA
Študentská kvapka krvi
KC SPU, ŠD A. Bernoláka, 8.00 - 13.00 h

Galavečer Gaudemus a muzikál Cyrano z predmestia
Staré divadlo K. Spišáka v Nitre, Veľká sála, 18.30 h

17. 5. 2014

OTVORENIE TURISTICKEJ SEZÓNY

Ochutnajme Nitru a Nitriansky kraj

Voda a liečba

Festival vína a tradičných výrobkov Sviatok sv. Urbana

Noc múzeí a galérií

Čokofest

10 rokov Slovenska v Európskej únii

drumpoint festival balnov

Peter Bič Project

Jahodová Nitra

www.nitra.sk
www.unsk.sk
www.visitnitra.eu